

Hea kool kui väärtuspõhine kool

Kool: Tartu Kristjan Jaak Petersoni Gümnaasium (*edaspidi KJPG*)

Kooli lühike tutvustus: KJPG on vaid gümnaasiumiastmega kool, mis tegutseb teist õppeaastat. Kool loodi Tartu linnas 2013. aastal koolireformi käigus kolme gümnaasiumi (Tartu Kivilinna Gümnaasium, Tartu Descartes'i Lütseum ja Tartu Kommertsgümnaasium) muutmisel põhikoolideks. Esimesed õpilased võeti vastu 2014.a kevadel, õppetööd alustati 2014.a sügisel. Kolme kooli gümnaasiumiõpilaste ühendamisest loodud uus kool oli Eesti suurim gümnaasium 24 paralleelklassiga.

Õpilasi õppis esimesel aastal kaheteistkümnel erisuunalisel õppekaval. Neist 2014.a. 10. klassi võetud õpilased õpivad hetkel 11. klassis ja järgmisel aastal lõpetab esimene lend nõ KJPG-sse astunud õpilasi. Hetkel tegutseb koolis 21 paralleelklassi, kus õpib 642 õpilast. Kuus paralleelklassi nii kümnendaid kui ka üheteistkümnendaid klasse ja 9 paralleeli kolmest eelnevast koolist tulnud abituriumiklasse. Koolis ei toimu 10. ja 11. klassides traditsioonilist suundades õpet vaid õpilastel on valida mitme erineva mooduli (kokku 21 moodulit, üks moodul koosneb 6 kursusest) vahel, mis annavad neile eelkõige võimaluse tutvuda mitme erineva alaga, et tulevikus kergemini kutsevalikuid teha. Kõik õpilased valmistatakse ette laia matemaatika õppes, suurendatud on nii emakeele kui võõrkeelte riiklikku kursuste mahtu vabaainete arvelt, et õpilaste baasharidus oleks põhjalik. Riigieksamite tulemused olid eelmisel kevadel edetabelite mõistes madalad. Kuid nii kardetult kui ka paraku ootuspäraselt vastasid kolme kooli liitmisel kujunenud olukorrale.

Kooli juhtkonda kuuluvad: direktor, õppejuht, haldusjuht, infojuht, õppekoordinaator ja õppekvaliteedijuht. Juhtkonna korralised nõupidamised on kord nädalas. Kooli tegevust analüüsitakse juhtkonna nõupidamistel, Mõttekojas ja õppeaasta jooksul toimuvatel superviisori arenduskoosolekutel ning õppenõukogus. Õppetööst parema osaluse saamiseks on kaks juhtkonna liiget (kvalifikatsiooni vastavus) ka klassijuhatajad, kolmel juhtkonna liikmel on tugispetsialistina töötamiseks eriettevalmistus (üks psühholoog, üks eripedagoog, üks sotsiaalpedagoog), tunde annavad samuti kaks juhtkonna liiget. Õpetajad osalevad juhtimises läbi Mõttekoja. Koolis on õpetajad jagunenud nelja valdkonda: reaal-, humanitaar-, keele- ja kaunite kunstide valdkond. Igast valdkonnast on valitud kaks esindajat Mõttekotta. Mõttekoda käib koos kord kuus ja arutab kooli arendustegevust puudutavaid küsimusi, aga ka annab hinnangu ja suunab kõikide dokumentide, protsessijuhendite, jooksvate päevakorraliste probleemide ja uuenduslike mõtete kujunemist. Ühelt poolt viivad õpetajate esindajad info oma valdkonna õpetajateni, teiselt poolt toovad nad õpetajatelt tagasi info ja Mõttekojas arutatakse läbi saadud arvamused ning kujundatakse konsensuslik otsus. Õpilased on kaasatud kooli juhtimisse läbi õpilasesinduse tegevuse. Kui esimesel tegevus aastal leidsime, põhimäärusejärgselt, et õpilasesindusse oleks vaja ühte liiget igast klassist, siis nüüdseks on neid esinduses enam. Algses õpilasesinduses oli 24 paralleeli kohta koos juhatusena 29 õpilast. Tänapäevaks on õpilasesinduses 21 paralleeli kohta 33 liiget. See on 5% õpilaskonnast. Õpilasesinduse koosolekud on igakuised ja juhatus saab kokku iga nädal. Ka õpilasesindusega käib töö kaheksuunaliselt: õpetajad suunavad küsimusi Mõttekojast õpilasesindusse arutamisele (näiteks koolipäeva algusaeg) ja õpilasesindus tõstatab probleeme Mõttekojale või juhtkonnale (näiteks kursuste tagasisidestamine).

Esimese lennuga lõpetas KJPG 247 õpilast. Kõrgkoolidesse läks õppima 62,75% õpilastest, tööle 12,95 %, Kutsehariduskeskustesse 16,19% ning kaitseväge 4,04 % lõpetajatest.

Koolil on kokkulepe kolmeks põhiväärtuseks, mida kanda. Need on õpilaskeskus (lugupidav suhtlemine dialoogis õpetaja ja õpilase vahel), hea haridus ja jätkusuutlikkus. Lugupidav suhtlemine ja suhete hoidmine on olnud esimeste aastate prioriteet. Õpilaskeskus on meie põhiväärtus. Õpilaskeskus ei tähenda

õppijapoolse aktiivsuse eelistamist traditsioonilisele õppevormile vaid tähendab eelkõige aja ja tähelepanu koondamist õppija toetamisele ja suhtlusele õppijaga. Suhtlemine toimub ja suhtlustõkked lahendatakse dialoogis. Kõigil on õigus oma arvamuse väljendamisele. Rumalaid ega kohatuid küsimusi ei ole.

Püüame selle aasta analüüsis leida need aspektid kooli kirjeldamisel, mis toetavad või tõhustavad deklareeritud väärtuste avaldumist kooliperes ja -keskkonnas, sest usume, et koolina oma tee leidmine, hoidmine ja hooldamine viib eduni heaks kooliks saamisel.

Analüüsi koostasid: Anna-Liisa Blaubrük (õppekvaliteedijuht), Ülle Talts (õppejuht), Merike Kaste (direktor), Meeli Rannastu (infojuht), Maris Kuiv (õppekoordinaator), Aleksei Paukson (haldusjuht). Küsimustike koostamisel ja arenguvestluste analüüsimisel löid kaasa 23 klassijuhatajat ja eelmise õppeaasta hindamisel ja käesoleva õppeaasta kaardistamisel Mõttekotta kuuluvad 8 õpetajat.

VALDKOND	ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖ
Palun valige analüüsimiseks 1 kuni 3 aspekti	1. Antakse pidevat individuaalset tagasisidet õppimisele ja käitumisele.
<p>- Kus ja mis eesmärgil teie kool valitud aspektiga tegeleb? Kes selle aspektiga tegeleb ja kuidas ta seda teeb? <i>Palun tooge tegevuste juurde välja ka vastav materjal, andmed ja/või näited, mis aspektiga tegelemist näitavad. Vaata ka konkursi juhendit.</i></p> <p>- Millised andmed ja nende kogumise viisid võimaldaksid edaspidi veel täpsemalt hinnata, et selle aspektiga tegelemine on tulemuslik?</p> <p>- Millised on kitsaskohad ning kas ja kuidas on planeeritud kitsaskohtadega tegelemine?</p>	<p>Aspekt 1. Pideva individuaalse tagasiside andmine õppija õppimisele ja käitumisele on tõusnud teise õppeaasta prioriteediks. Eelkõige selleks, et tunda oma õpilasi, teada nende võimeid ja viia nad nende jaoks parimate tulemuste ja kõrgeima väljundini.</p> <p>Taustaks koolikorraldus.</p> <p>Meie õppekava ei toeta ühelt poolt õppijale tagasiside andmist pidevas protsessis, kuna õpime perioodõppe järgi. Samas oleme läbi arvestusnädalate vältimise püüdnud koolikorralduslikult vältida võimalust, et õpilane ei ole oma arengust teadlik. Õpetajad eelistavad pigem rohkem kui kolme olulist hinnet ühe kursuse raames. Vähestel kursustel on hindeid või hinnanguid, mida õpilane saab vähem. Samuti on hindamise protsessijuhendis kirjas, et õpetaja selgitab kursuse algul õpilasele hindamise juhust ja õpitulemusi, mis kursuse raames vaja saavutada. Oleme selgelt deklameerinud, et hinnangute või hindamise vaidlustamisel peab olema õpilasele õpetaja poolt selgitatud kursusel hindamise korda. Meil on hea platvormi alustamiseks tööd ka sisulise hindamise ja hinnanguandmise arusaadavuse, järjepidevuse ja dialoogi jaoks. Käitumuslike probleeme gümnaasiumis eriti ei esine. Kui siis õppetööst puudumiste osas. Puudumiste põhjendamise ja võimaldamine on samuti osa hindamisjuhendist, mis õpetaja kursuse algul selgitab. Põhjuseta puudujatega tegeleb klassijuhataja, tema jõu raugemisel, direktsoon. Puudumiste korral püütakse eelkõige leida nende põhjus ja alternatiiv sellisele käitumisele, mis kahjustab õpitulemusi. Ühiselt koostatud ja pidevalt realselt kasutustleidvad protsessijuhendid on koolitöö kvaliteedile äärmiselt kasulikud. Kitsaskohtade üle arutledes leitakse Õpilasesinduses, klassijuhatajate koosolekutel või Mõttekojas paranduseks vajalikke kohti. Samas tagavad pidevalt üle loetavad ja kontrollitavad dokumendid ühise arusaamise ja nõ sisekontrollifunktsiooni.</p>

Esimene samm on probleemi tunnistamine.

Kriitiline sõber tõi meile eelmise õppeaasta keskel välja, et „/--/ koolituse käigus tunnistas koolipere, et uue puhtaks gümnaasiumiks muutunud kooli suurim väljakutse ja muutus on olnud ning saab ka tulevikus asjaolu, et igal aastal alustab koolis õpinguid terve lennu jagu uusi õpilasi, kelle tausta õpetajad erinevalt põhikooliga gümnaasiumist enam ei tunne. Suurim väljakutse on ühelt poolt uute õpilaste, nende isikuomaduste, töö- ja käitumisharjumuste, eelteadmiste ehk lühidalt kogu nende taustsüsteemi väljaselgitamine ning teisalt õpilastele ja samas ka uutele töötajatele kooli toimimise põhimõtete ja alusväärtuste tutvustamine.“ Sel õppeaastal pärast kohtvisiiti leiti samuti, et õpilaste individuaalsuse toetamine õpitulemuste parandamiseks ja õpimotivatsiooni kasvuks on meie kooli sihtgruppi arvestades suur väljakutse: „KJPG ees on paratamatus alustada uute õpilastega, kes tulevad teie Kooli erineva taustaga põhikoolidest. Pidevalt tuleb arvestada nende erinevate võimete, arengutaseme, õppimisostkustega. Lisaks tuleb arvestada võimalike eelnevas koolis kujunenud koolikahjustusega, madala õpimotivatsiooni, töö- ning õppimisharjumusega. Gümnaasiumi headuse määrab see, kui sobivad meetmed olete võtnud kasutusele kõigi õpilaste parimaks arendamiseks. Milline on KJPG terviklik strateegia selle olukorraga hakkamasaamiseks, ilma et paljud õpilased ühet poolt ei katkestaks õpinguid või teiselt poolt ei kannataks kooli positiivne mikrokliima? NB! Tuleb ära märkida, et Kooli juhtkond on võtnud endale tänuväärse rolli isiklikult ja avatult kõigi õpilaste jaoks olemas olla. Neil on selleks väljapaistvad erialased oskused ning isikuomadused. See on suurepäraseks eeskujuks kogu kooliperele, et toetada ka vähem toimetulevaid õpilasi ja liita neid ühtsesse kooliperre.“

Riigieksamite tulemused sel kevadel olid kurvastavad. Õpingud katkestas eelmisel õppeaastal summaarselt peaaegu klassitais õpilasi. Võimalik, et suur osa nende probleemide saspuntrast oli kasvanud ammu üle pea enne KJPG-sse tulekut, kuid see pole lohus. Oleme sunnitud sel aastal väga põhjalikult mõtlema ja muutma olukorda, kus gümnaasiumi katkestab sedavõrd suur osa noori. Meie jaoks ei ole see normaalne olukord. Soovime seda muuta.

Õppeprotsessi osas viisime sisse eelmisel aastal kursuste tagasisidestamise küsitlused. Õpilased täitsid anonüümselt iga perioodi lõpul kursuste tagasiside küsitlused, mille tulemused olid avalikud nii õpetajatele kui õpilastele. Suur osa küsimustest keskendus koostööle ja ka õpetajapoolsele tegevusele õpilase kaasamisel. Õpilaste hinnangul oli enam probleeme meie jaoks väitega, mis käsitles õpetajapoolset abi õpilastele. Üle 10% õpilastest polnud üldse nõus väitega, et õpetaja julgustab ja abistab neid, kui nad tunnis ei oska. Veidi üle 30 % leidis, et see on täiesti tõene väide ja nad saavad abi. Meie jaoks oli see kõige negatiivsem tulemus. Alla poolte õpilaste tundsid, et saavad täielikult abi ja tuge.

Teine samm on soov muutuda.

Püüame koolielus käituda Demingi ringi järgi (<https://www.deming.org/theman/theories/pdsacycle>). Igale plaanile (eesmärgi püstitamisele) eelneb olukorra hindamine ja seniste plaanide korrigeerimine. Seame sihiks õpilase tundma õppimise ja vastavalt Põhikooli- ja gümnaasiumiseadusele tema arendamise vastavalt tema võimetele. Samas aga reaalsuses kohtume juba suuresti väljakujunenud isikutega vaid kolmeks õppeaastaks. Piiratud koosolemise aja, kursuste- ja perioodsüsteemis toimuva õppe ning noorte elus pakutavate rohkete võimaluste vahel laveerides peab õpilasega üksiku kursuse jooksul toimuv dialoog olema äärmiselt intensiivne. Samas seab siia oma piirangu klassi suurus. Vaatamata justkui võimatule missioonile on õpilaste tundma õppimine ja nende toetamine gümnaasiumiastmes meile prioriteediks. Õpilasega lähemalt tutvuda, saada koostööpartneriks ja toetada tema teel, saabki vaid läbi pideva interaktsiooni, mis toimub õppijat hinnates, tema tulemusi tagasisidestades ja tema käitumist kujundades koostöös ja dialoogis õpilasega. Meile loob suurepärased eeldused selleks õpilastelt arenguestlustel klassijuhatajatele antud tagasiside (vaata joonis 1) soojade suhete kohta õpetajatega, vaatamata raskustele, mida õpilaskeskne suhtlemine meile toob põrkudes vastu traditsioonilisi mudeleid, kombates piire, leides tasakaalu sõbralikkuse ja semulikkuse, lugupidamise ja viisakuse vahel, on see järelilikult õige tee.

Plaan A. Õpilaste tundma õppimine klassijuhataja poolt.

Gümnaasiumis ei ole klassijuhatajal tavapäraselt sedavõrd suurt rolli, kui põhikoolis. Klassijuhataja on pigem dokumentatsiooni korraldaja. Meie jaoks see nii ei saa jääda. Meie koolis ei ole majanduslikel põhjustel põhikoolidele ja riigigümnaasiumitele omast tugisüsteemi õpilase toetamiseks. Suur roll selles töös on klassijuhatajate kanda. Klassijuhataja ei ole aga oma töös üksi. Seni on klassijuhatajate koosolekud toetanud klassijuhataja tööd, motiveerinud õpetajat suheldes õpilastega põhjalikkusele ja andnud suurepäraselt infot õpilaste kohta juhtkonnale. Need koosolekud toimuvad kord vaheajas, kus kohtuvad ühe klassiastme klassijuhatajad ja õppejuht. Klassijuhatajad jagavad koos oma muresid, rõõme, töötavaid ja mittetöötavaid võtteid, arutletakse individuaalõpet vajavate või klassikeskkondades esilekerkivate probleemide üle, tehakse arendustegevuseks ettepanekuid, kirjeldatakse kitsaskohti ainevaldkondades, päevakavades, leitakse ühiseid lahendusi või kutsutakse appi kolleege või juhtkonda. Ühelt poolt toetab selle tegevusega õppejuht klassijuhatajaid, teisalt on koosoleku meeldetuletus paar nädalat enne toimumist pannud nii mõnegi klassijuhataja hoolsamini klassi külastama ja keerulisemas olukorras õpilastega arutlema võimalike väljundite üle.

Plaan B. Õpilast tundvate õpetajate eeskuju.

Selleks õppeaastaks on meil plaan jagada teineteisega parimaid praktikaid õpilaste toetamisel. Selleks viime sel õppeaastal igal vaheajal läbi siseseminareid õpetajate vahel, kus eelnevalt registreerides ettekandeks, saab õpetaja tutvustada oma parimat praktikat, meetoodilisi võtteid ja seniseid kogemusi õpilase toetamisel ja individuaalsel lähenemisel õppurile. Soovime teada, mis töötab ja mis mitte? Miks ühel kolleegil õnnestub leida dialoog ja saada vastuseid? Miks teisel õpetajal on vaikiv või veel hullem tunnist või koolist lahkuv klass?

Õpetajale tagab edu oma aines õpilaste tundmine, soovime, et õpetajad jagaks oma kontakti saavutamise retsepte.

Plaan C. 10. klass, kui viimane aeg alustada tutvumisega.

Jätkame sel õppeaastal kursuste tagasisidestamisega vaid 10. klasside õpilastele. Esiteks on nemad värskelt saabunud ja kõige kriitilisemad. Teisalt on nende märkuste, probleemide ja vajaduste arvesse võtmine prioriteetne nende tundma õppimiseks ja sujuvamaks tööks gümnaasiumi teisel ja kolmandal aastal. Kursuste tagasisidest saab info nii aineõpetaja kui ka õppejuht, nii parendamist vajava kui ka kiitmist vääriva osas.

Lisaks kursuste tagasisidele on meil arenguestlused kohustuslikud läbi viia 10. klassi esimesel poolaastal. Mis tähendab, et 10. klasside klassijuhatajad kohtuvad kõigi õpilaste ja vanematega juba õpingute alguses. Samuti on lastevanemate koosolekud 10. klassides kohe õppeaasta algul. Üldtööplaani järgselt on meil ka esimesel õppenädalal 10. klasside ja uute klassijuhatajatega tutvumisüritus, mille toimumine on andnud klassijuhatajatel julgust, innustust ja palju infot uute õpilaste kohta.

Mis saab edasi?

Oleme seega deklareeritud väärtustega, kooli juhtkonna, klassijuhatajate ja dokumentidega loonud algse baasi õpilase tundma õppimiseks, toetamiseks ja tema käitumisele ja õppimisele tagasiside andmiseks. Siit edasi on vaja minna kvalitatiivsemat teed.

Näiteks kaalume või otsime teed, kuidas:

- teha tunniküllastustel sihtvaatlused õpetaja poolse tagasiside andmise osas,
- analüüsida Stuudiumit õpetajate hinnete kommentaaride ja märkuste osas,
- tõhustada kujundavat hindamist ja järelvalvet hindamisnõuete selguse üle,
- jagada kolleegide vahel parimaid praktikaid omavahel ja kutsuda väljastpoolt eksperte kolleegide seast tutvustama oma võtteid,
- sel aastal Stuudiumisse kantud klassijuhataja tundide analüüsil leida kitsaskohti tundide läbiviimisel,

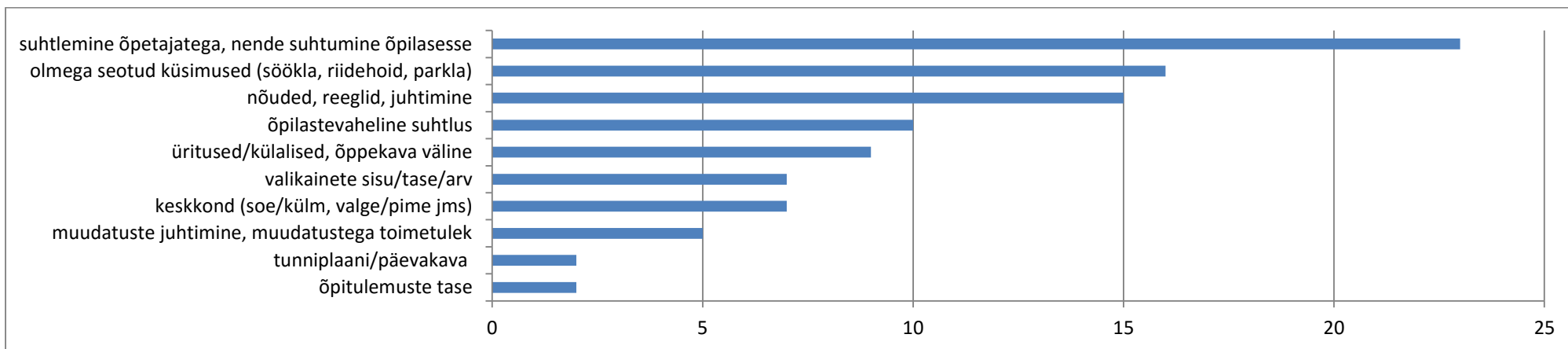
- arendada õpetajate oskusi ja teadmisi verbaliseeritud hinnangute ja üldisema kommunikatsiooni juhtimise osas,
- jätkata vanema kaasamist õpilase igapäeva õpitulemuste infosse ja hoida vanemat õppetööga kursis vaatamata täisealise õppuri iseseisvumise soovist, sest vanem on suur infoandja ja –kandja,
- kasvatada õpetaja teadlikkust tagaside kogumise vajalikkusest,
- tekiks igas õpetajas soov õpilase poolse tagasiside kogumiseks.

Üks lugu ikka ka. Omapärane edulugu.

Meie koolis on üks klass, kus ei ole ühelgi õpilasel matemaatika mitterahuldav. Tavapärane oli sel õppeaastal, et igas klassis on enne kursusetööde parandamist kolm kuni lausa kuusteist mitterahuldavalt hinnatud õpilast. Selles ühes klassis on ka meie ainus matemaatikust klassijuhataja. Tema õpetab seda keerulist ja rasket matemaatikat oma klassile. Mis on edu valem? Need ei ole matemaatikas eriliselt andekad õpilased. Siin on õpetaja poolne õpilaste teadmiste ja käitumise tagasisidestamine, õpilase tundmine edu võtmeks. Sel klassijuhatajast matemaatikul on tänu oma rollile eduks vajalikest teguritest järgmised täidetud:

- ✓ isiklik kontakt ainetunnis olevate õpilastega,
- ✓ kõrgemad ootused õpilaste suhtes, mis määravad psühholoogiliselt ka tulemust,
- ✓ klassijuhatajana iga õpilase tundmine, tema tausta teadmine, õpilasele sobilike individuaalsete meetmete leidmine,
- ✓ laiapõhjalisem info õpilase vajaduste, võimete ja kogu koolitee kohta,
- ✓ siiras ja isiklik soov oma õpilaste edukuseks.

Õpetagem iga last kui oma last ja meil tekib soov teda tundma õppida, tema edule kaasa aidata ning tema tulemusi adekvaatselt ja optimaalselt kirjeldada.

Joonis 1. Arenguevestluste protokollides välja toodud positiivsed küljed ja rõõmud koolielus (kõikide klasside koondtabel, kokku 25 klassi)¹

VALDKOND	KESKKOND
Palun valige analüüsimiseks 1 kuni 3 aspekti	1. Õpilased osalevad kooli ruumi kujundamisel
- Kus ja mis eesmärgil teie kool valitud aspektiga tegeleb? Kes selle aspektiga tegeleb ja kuidas ta seda teeb? Palun tooge tegevuste juurde välja ka vastav materjal, andmed ja/või näited, mis aspektiga tegelemist näitavad. Vaata ka konkursi juhendit.	Aspekt 1. Õpilased osalevad kooli ruumi kujundamisel, et koolimaja oleks soe ja hubane ning kooliruum peegeldaks õpilaste ja külaliste jaoks kooli põhiväärtusi.
- Millised andmed ja nende kogumise viisid võimaldaksid edaspidi veel täpsemalt hinnata, et selle aspektiga tegelemine on tulemuslik?	Mis maja see on? De facto. Koolimaja asub Tartus Kaunase pst 70. Olles ehitatud sarnase planeeringuga mitme Tartu koolihoonega. KJPG materiaalne baas tekkis endise Kivilinna gümnaasiumi varade jaotamise tulemusel. Põhimõtteks oli et Kivilinna põhikool võtab lahkudes kaasa kõik temale vajaliku ning KJPG saab ülejäägi, millele koolipidaja lisas ühekordse investeeringu puuduoleva materiaal-tehnilise baasi osaliseks kompenseerimiseks. Koos kooli eelarvevahenditega, õnnestus komplekteerida optimaalne õppetöök vajalik õppevahendite hulk. KJPG hoone on valminud 1989. aastal ning osaliselt renoveeritud aastatel 2004-2007. Hoone soojustati väljastpoolt 2012-2013. a. Siiani ootab renoveerimise lõpetamist A korpuse soklikorrus ja C korpuse rõivistu. Krohv on osaliselt seintelt maas ja põrandad vanad.
- Millised on kitsaskohad ning kas ja kuidas on planeeritud kitsaskohtadega tegelemine?	Koridorid A ja B korpuses renoveeriti 8 aastat tagasi. Mõnes ruumis oli remont 15 aastat tagasi (auditoorium). Endiste tööõpetusklassid on kohandatud spordiruumideks, aulat ja võimlat on

¹ Arenguevestluste protokollidest tegid klassijuhatajad kokkuvõtte ja esitasid enimmimetatud rõõmud ja mured juhtkonnale iga klassi kohta anonüümselt. Iga klassijuhataja protokollis arenguevestluse vastavalt kooli kodulehel olevale juhendile ja seetõttu küsis arenguevestluse käigus ka õpilaselt esimesel kooli tegutsemisaastal õpilase jaoks rõõmu või muret valmistanud valdkondi. Kuigi klassikomplekte oli 24, esitasid ka kaks selle aasta 10. klassi klassijuhatajat juba läbiviidud arenguevestluste protokollide koondtulemused.

osaliselt remonditud. Koolil on madala tõhususega letiteenindusega garderoob. Soovime minna üle personaalsetele riidekappidele.

Pilte koolihoonest ja selle seisukorrast näeb kooli kodulehe galeriis:

<https://kipg.tartu.ee/est/kool/galerii/>

Tasub siiski meeles hoida, et koolimaja pole koolimajaks meil projekteeritud, ka remont tehti enne, kui praegused gümnasistid kooliteed alustasid. Samuti pole KJPG saanud uue gümnaasiumina alustades uut ja täieliku valmisoleku ning sisustusega koolimaja.

Esteetiliseks majaks. De iure.

Koolimaja avades soovis kooli pidaja, Tartu linn, teha meile kingitust kunstiteose näol. Sellest kingist soovisime teha meie oma visiitkaardi. Skulptor M. Soansi käte all leidis uuesti tee pronksi K.J. Petersoni skulptuur, mida näeme Tartus Toomemäel. Kuid seekord veidi väiksemal ja koolimajja sobilikul kujul. Me pildistame kõiki oma külalisi skulptuuri kõrval ja pilt pronksist Petersoni käekõrval on olemas lisaks õpilastele nii peaministril kui ka mitmekümnel avaliku elu, poliitika ja kultuuritegelasel. Eks ühelt poolt annab linna kingitus meile esimese tõuke koguda koolimajja kvaliteetset kunsti (seintele, mis on pronksist kuju ümber, ei riputa kiiruga paberile tehtud postreid) ja teisalt sunnib see meid leidma väärikaid lahendusi ka teistesse ruumidesse.

Mis teeb selle maja? De die in diem.

Kui vaadelda uuesti joonist 1, siis üle poolte õpilaste peab olmetingimusi rõõmustavateks ja kolmandik toob otseselt keskkonna kui rõõmu pakkuva välja arenguestlustel. Miks nii? Sest meie õpetajad ja õpilased hoiavad oma koolimaja. Me püüame igal aastal säilitada seisukorda, milles ma septembris maja saame. Koolimaja on puhas tänu eraldi kulutatavale päevasele koristusressursile. Koolimaja on valge ja akadeemiline tänu hoolsale värvilahenduse valikule ja läbimõeldud kujundusele. See ei ole olnud lihtne.

Õpilased teevad koolimaja. Samm 1.

Eelmine ehk esimene õppeaasta. Kolmest koolist tulnud noored ei olnud ühise koolikultuuriga. Kui ühed, kes jätkasid harjumuspärases majas, olid ka harjunud selle heakorra eest seisma, siis teistele oli see suurem või väiksem muudatus. See polnud oma, mida tahaks hoida. Kuid eelkõige tulijad oskasid hinnata maja korrashoidu ja neile kõigile oli uskumatu kooli väljanägemise ja vanuse võrdlus. Esteetiliselt ümbrust ja seda hoidnud inimesi hakati hindama. Kuna ruumide seisukord oli kvalitatiivselt sedavõrd erinev eelnevast toodi arvatavasti ka arenguestlustes keskkonda välja. 10. klassis uude koolimajja tulijatele on samuti meie jaoks üheks eesmärgiks selgitada koolihoone heakorra hoidmise vajadust. Selleks käib õpilasesindus läbi kõik 10. klassid (eelmisel õppeaastal

kõik klassid 10.-12. klassini) ja selgitab ruumide korrashoiu, vahetusjalatsite, maja vanuse ja esteetilise ruumi hoidmise vajadust ja võimalusi.

Õpilased kujundavad kooliruumi ka oma välimusega. Õpilasesinduse noored on agarad andma eeskju viisaka välimuse osas noorematele, kuid eelkõige näeb noorte inimeste lusti näha hea välja teist korda toimunud „SUIT UP“ päeval, mil on kohustus kanda ülikonda. Kui eelmisel aastal oli osalejaid veidi igas klassis. Siis sel õppeaastal oli lisaks kaks klassi, kus ülikinnastatud oli lausa 100% noori.

Meil on sel aastal kaks praktilist tööd väärtusarenduse valdkonnas, mis jäävad koolimaja kaunistama. Üks neist on väärtuspuid (maalituna kooli seinale) ja teine on installatsioon A-korpuse koridorides õpilaste kantavatest väärtustest. Mõlema töö valmimise taustaks viivad õpilased läbi ka empiirilise uurimuse.

Rahvusvahelisel muusikapäeval palusime noortel võtta oma instrumendid kaasa. Sel koolipäeval oli maja muusikat täis, kuna moosekantlus oli lubatud ja koridorides istuvad kitarre tinistavad ja aulas viiuldavad noored tekitasid sõnuseletamatu aura (vaata pilte toimunud:

https://kjpg.tartu.ee/ctrl/ee/Galerii/galeriiNaitamine/46413ff0c36457defc92/01102015_2).

Õpetaja hoiab oma töökeskkonda. Samm 2.

Meil on sisekorraeskiri õpetajatele ruumide kasutuse kohta, selge ja korrektne ruumide kasutusjuhend nii ürituste kui ka tundide korral. Majas on tänu rangele ja täpsele haldusjuhile kulutused selgelt prognoositud ja ruumide kasutus põhjalikult planeeritud. Iga ruumi kasutaja teab, millisesse seisukorda ta jätab ruumi ja annab teada ka eelmise kasutaja ajal tekkinud parendust vajavad olukorrad. Õpetajatel on omad kindlad klassiruumid ja ainevaldkondadel kabinetid puhkenurkadega. Igal ruumil koolimajas on kindel vastutaja, ka üldkasutuses ruumidel. Meil ei ole korrapidajaid. Iga üks märkab, mis tema tööruumides toimub, iga üks märkab olukordi, mis vajavad parendamist. Meil on paar kindalt kabinetti kuhu tuuakse alati kaotatud-leitud asjad. Koolimajas olevatele toolidele-laudadele-aknaäärtele unustatud esemed on kõik alati omanikuga taaskohtunud. Meie koolimaja on meie päevane kodu. Soe, puhas ja esteetiline.

Õpilane kujundab uut koolimaja omanäoliseks. Samm 3.

Kriitilise sõbra külaskäigu ajal oli meil väga raske kuulata kriitikat vähese kunsti üle meie koridorides. Teades koolide rahastamise piiratust, on ehk arusaadav kui vähe saab kool ühel aastal investeerida kunstiks seintel. Kuid just sellest kriitikast tingituna, leidsime, et õpilased saavad rikastada meie koolimaja.

- ✓ Vilistlased soovisid koolile teha kingitusi. Andsime neile vihjed, et need kingid võiksid maalide kujul kaunistada kooli seinu. Nii saimegi 1. lennult kingiks kaks maali ja gobelääni kooli kaunistama.

- ✓ Loodetavasti on meil kasvamas iga-aastaseks fotokonkurss „Minu oranžid hetked“, mis läbi püüame kooli värve kinnistada. Fotokonkurssi võidutööd leiavad samuti koha koolimaja seintel. Esimese aasta töödest panime välja küll rohkem kui kolm esimest kohta, et värve juurde tuua ja õpilased selleks aastaks innustuks saaks.
- ✓ Sel aastal teeb üks 11. klassi õpilane algust õpetajate pildigalerii valmistamisega. Soovime kooli seintele teha 10. klassi astujatele galeriid õpetajatest, kus igal pildil saab enda jaoks uue nime ja näo kokku ajada.
- ✓ Kunstiõpetaja sisustas kaks koridori kuuest ajutiste näitustega õpilastöödest, mis valmivad kunstiajaloo tundide raames. Töid on alates õpilase isikunäitusega fotokunsti vallas kuni tunnis õnnestunud tööde väljapanekuni.
- ✓ Koolimaja suuremates fuajeedes on ümarad laudad istumisaladega, kus õpilased tihti esimeste ja viimaste tundide ajal sõpru ootavad või vahetunde veedavad. Oleme seadnud prioriteediks, et rahaliste vahendite võimaldamisel, suurendame istumisalade arvu koolimajas.
- ✓ Sel õppeaastal on meil projekti raames valmimas suured inimõigusi kirjeldavad stendid ajaloo ja ühiskonnaõpetuse klasside koridori. Stendidele info kujundavad õpilased koostöös naabruses oleva veneõppekeelega kooliga. Seeläbi saavad stendid noortele vajaliku ja sobiliku info ning loodetavasti kaunistavad seinu veel kaua.
- ✓ Õpilased kujundavad ka disainimooduli raames aula ajutised dekoratsioonid ning üritustele vajaminevad dekoratsioonid.
- ✓ Õpilased on koolimajas viisakad, nad hindavad tervitamist ja sõbralikku suhtlemist, mis eelmise aasta prioriteedina on saamas meie igapäeva elu lahutamatuks osaks.
- ✓ Alustasime koostööd Tartu Kõrgema Kunstikooliga, kes on meie partner ka õppetegevuses, et aulas avada püsinäitus maalikunsti osakonna töödest.

Kodust teeb kodu perekond. Koolimajast teevad õdusa koolimaja õpilased. Eks meil on pikk, pikk tee minna, kuid juba esimene lend jättis suurepärase jälje endast koolimajja ja loodetavasti saab sellest traditsioon.

VALDKOND	JUHTIMINE
Palun valige analüüsimiseks 1 kuni 3 aspekti	1.Kooli igapäevane tegevus lähtub teadlikust sihiseadest
<p>- Kus ja mis eesmärgil teie kool valitud aspektiga tegeleb? Kes selle aspektiga tegeleb ja kuidas ta seda teeb? <i>Palun tooge tegevuste juurde välja ka vastav materjal, andmed ja/või näited, mis aspektiga tegelemist näitavad. Vaata ka konkursi juhendit.</i></p> <p>- Millised andmed ja nende kogumise viisid võimaldaksid edaspidi veel täpsemalt hinnata, et selle aspektiga tegelemine on tulemuslik?</p> <p>- Millised on kitsaskohad ning kas ja ja kuidas on planeeritud kitsaskohtadega tegelemine?</p>	<p>Aspekt 1. Kooli igapäevane tegevus lähtub teadlikust sihiseadest, mis tähendab meile, et läbi õpilaskeskse suhtlemise tuleb anda head ja jätkusuutlikku haridust ning jääda haridusmaastikul püsima. Soovime, et meie kool oleks juhitud ja koolis käitutakse põhiväärtuste kohaselt, sest need viivad sihile.</p> <p>Mis on mureks? Kriitiline sõber märkas ja küsis meilt: „Selleks et KJP Gümnaasium kujuneks oma piirkonna tõeliselt väljapaistvaks ja kvaliteetseks õpikeskkonnaks, on vaja hoolikalt läbi mõelda ja kaaluda, millised on Kooli üldised tegutsemispõhimõtted õpetamise, õppimise ja tugisüsteemide ühtse terviku korraldamiseks, viisil et ülalviidatud gümnaasiumi õppekava põhifookus ja teie Kooli püstitatud eesmärgid saaksid täidetud? Milline on KJP Gümnaasiumi terviklik strateegia selle olukorraga hakkamasaamiseks, ilma et paljud õpilased ühet poolt ei katkestaks õpinguid või teiselt poolt ei kannataks kooli positiivne mikrokliima? NB! Tuleb ära märkida, et Kooli juhtkond on võtnud endale tänuväärse rolli isiklikult ja avatult kõigi õpilaste jaoks olemas olla. Neil on selleks väljapaistvad erialased oskused ning isikuomadused. See on suurepäraseks eeskujuks kogu kooliperele, et toetada ka vähem toimetulevaid õpilasi ja liita neid ühtsesse kooliperre. Milline on KJPG sihiseade ja sellest tulenevalt prioriteetid igal aastal?“</p> <p>Olles uus kool on meie siht saada loomulikult heaks koolis. Seetõttu ongi esimesest päevast peale, mil hakkasime kooli üles ehitama olnud meie jaoks oluline ka väärtusarendustegevus. Deklareeritavate väärtuste leidmine kooliperega ja nende suunas liikumine sai algusest peale meie kinnisideeks. Seetõttu on ka meie väärtused pigem need soovid ja unistused, kuhu tahame jõuda, aga samas ka instrumendid, mida kasutame, et igapäevatööd kooskõlas oma eesmärkidega teha. Me tahame olla hea kool. Hea kool, mis pakub head haridust ja meie moto: <i>KJPG aitab täita sinu unistusi</i>, kannabki endas vastust, et igaüks peaks ideaalis saama sellist tuge ja haridust, mis aitaks tal edasi sammuda oma kõrgemate ideaalide poole. Kriitiline sõber palus mõelda sellele, kuidas jõuda hea hariduse pakkujaks saamiseni, kontekstis, kus hea haridus on ühelt poolt võimalikult kõrge võimetele vastav õpitulemus ja teisalt õpilasele toeks tema karjäärivalikutest.</p> <p>Väikesed sammud igas päevas viivad suurte tegudeni. Saame tuua mõned näited, kuidas igapäevane tegevus on kooskõlas põhiväärtustega, kuid samas eelkõige õpilase kõrgema õpitulemuse saavutamiseks ja/või individuaalsuse toetamiseks elluviidud. Meie igapäevatöös on mitmeid meile omanäolisi häid ideid, mis loodetavasti parandavad õppetöö kvaliteeti ja tagavad õpilaste huvi säilimise ja neile võimetekohase hariduse võimaldamise meie koolis.</p>

On raske leida tasakaalu õpilastekeskse suhtlemise ja kõrgete nõudmiste vahel, nii nagu kriitiline sõber hoiatas, oleme jõudnud punkti, kus õpetajatel on segadus reeglite ja nõudmiste järjepideval esitamisel, juhtkonna sõbralikkust peetakse vahel võimaluseks kaevata õpetaja peale, oleme jõudnud konfliktifaasi, mida ilmestab ka joonisel 3 toodud Mõttekojas grupiintervjuus välja toodud kitsaskohad, mis hetkel koolielus on. Eelkõige toodi probleemidena välja reegleid ja nõudeid, mida kõik ei mõista ühiselt, ei soovi või ei suuda täita ühiselt. Vaatamata ühiselt sõlmitud kokkulepetele ei saa me veel väita, et kõik saaks ühtemoodi aru ja täidaks nii ise kui ka nõuaks partneritelt (õpilased, kolleegid, lapsevanemad) nende reeglite täitmist. Leiame, et siinkohal on kordamine tarkuse ema ja järjekindlus nõudmistes ja pidev kommunikeerumine aitab kaasa konfliktifaasist väljumiseks. Tasapisi aga järjekindlalt tuletame nii Mõttekojas, tunnikülastustel, õpilastega vestlustes, klassijuhatajate koosolekutel, iganädalastel infonõupidamistel, siselistis ja dialoogides meelde ühiselt kokkulepitud reegleid. Tõstatame ka siselistis aega-ajalt mõne reegli või kokkuleppe muutmiseks vajalikku argumentatsiooni ja diskussiooni.

Teiseks oluliseks tõstatatud probleemiks oli õpitulemuste ja õppetöö tase (vaata joonis 3).

Siinkohal mõned sammud, mis sel õppeaastal plaanis jätkata või eelmisel töötasid. Vajaksime nüüd jälle kriitilist sõpra, kellele anda kindel sihiseade: kuidas tõhustada õppetööd?

Esimene samm-igaüks leiab oma tee unistusteni.

Neist esimene on muidugi meie õppekava ja moodulsüsteem

(<https://kjpg.tartu.ee/est/oppetoo/oppekava/>?). Õpilane omandab meie koolis teadmisi 73 riikliku õppekava kursusel ja ülejäänud 24 kursust ei ole suunaained nagu eesti koolides tavapärane vaid on jagatud 6 kursuse (aine) kaupa blokkidesse ehk moodulitesse. Nii saab õpilane valida 21 mooduli vahel. Näiteks pakub talle põhikooli lõpus huvi nii psühholoogia kui ka disain. Seejuures ei pea ta valima vaid ühte suunda vaid meil saab proovida mõlemat valdkonda ja näha, kas need on tema jaoks sobilikud. Õpilastele moodulsüsteem meeldib. nagu joonisel 1 näha, on kolmandik õpilasi ka valikainete võimaluse arenguestlustes välja toonud kui rõõmustava külje koolielus. Oleme oma õppetöös paindlikud. Me ei jäänud sel aastal eelmise aasta valikutele lootma vaid avasime kolm uut moodulit. Koostöös kunstikooliga 3D kunstimooduli, koostöös sisekaitseasutustega riigikaitse mooduli ja filosoofia huvilistele mõtlemise ajaloo mooduli. Meie moodulsüsteemi juures on meil selleks aastaks tagasiside küsitluses kindlasti vaja koguda infot mitme valdkonna kohta, kuid mõned küsimused:

- ✓ millised moodulid on läbi kahe aasta populaarseimad?
- ✓ millised moodulid tuleks siiski ka edaspidi õpilaste valikusse jätta, kui ka vajalik piirarv õpilasi täis ei tule (teadus, tekst kultuuri kandjana, mõtlemise muutumine ajaloo jne)?
- ✓ kas on õpilasi, kes läbi mooduli/täna moodulile tegid oma karjäärivalikuid?

- ✓ kas on õpilasi, kes täna oleksid mooduleid valides teinud teistsuguseid otsuseid?
- ✓ milliseid mooduleid saaks veel atraktiivsemaks muuta?
- ✓ milliseid mooduleid saaks koostöös partneritega veel pakkuda?
- ✓ kas moodulsüsteem on see, mille pärast meile tullaakse õppima?

Teine samm: „Igal .... on oma mihkclipäev“

Teine meie omanäolisuse kandja ja samas ka õpilase õpimotivatsiooni toetava tegevus on Mihkclipäev. See on iga kahe nädala järel juhtkonna poolt läbiviidav järeltöödetund. Õpetajad õpilasi järeltöödele ei võta. Õpetaja aeg kulub õpetamisele. Järeltöö ajal valvuriks on juhtkond. Õpetaja vabanenud aeg kulub lisakonsultatsioonidele, mis igal õpetajal on vähemalt kahel korral nädalas. Kriitilise sõbra sõnul: „*KJPG on loonud igapäevase õppekorralduse parandamiseks nn „Mihkclipäeva“ järelvastamise süsteemi. See vähendab õpetajate koormust tegeleda järelvastamise problemaatikaga. Näiteks õpilastepoolne kergekäeline tööde edasilükkamine, kontrolltöö päevadel puudumine, hinnete kauplemine, õpilaste lootus saada järelevastamiseks eelinfot. See parandab õpilaste motivatsiooni teha töid õigeaegselt ja vähendab õpilaste puudumiste arvu. Lisaks annab see õpetajatele võimaluse planeerida paremini oma tööd, aega ja õpilastele tagasisidestamist.*“ Sel aastal võime öelda, et on rakendunud Mihkclipäev järelvastamiseks. 2014/15 toimus 16 Mihkclipäeva. Kuigi õpetajad otsustasid nii Õppenõukogus õppeaasta lõpul ja alguses kui ka lisaküsitlusel Mõttekojas, et Mihkclipäev tuli selleks, et jääda, õpilased nii õnnelikud ei ole. Arenguveestluste protokollide analüüsist selgus (vaata joonis 2), et peaaegu kõigis klassides toodi Mihkclipäeva süsteemi välja kui muret või negatiivset meie koolis. Ühelt poolt on see taotluslik, nii nagu kriitiline sõber eespool kirjeldas on Mihkclipäev eelkõige probleemse käitumisega noore elu ebamugavamaks muutmiseks. Pikalt haiged või koolist eemalviibinud õpilased saavad oma töid järgivastavata ka väljaspool Mihkclipäeva kokkuleppel juhtkonnaga, kuid ka siis väljaspool õpetaja ajaressurssi.

Mihkclipäevade probleemide vähendamiseks oleme:

- ✓ viinud sisse eelregistreerimise aineõpetaja juures, et oleks ülevaade töödest ja õpilastest,
- ✓ kogume statistikat sooritatud tööde ja ilmumata jäänud õpilaste osas,
- ✓ osa aineõpetajaid on rakendanud kohustuslikku konsultatsioonitundi, mille õpilane peab läbima enne luba registreeruda Mihkclipäevale,
- ✓ juhtkond püüab leida lahendust Mihkclipäevaliste suure arvu vähendamiseks (tihendada päevi, seada piirarv, lubada vastamata vaid teatud ajaperioodi jooksul jmt)
- ✓ loonud Mihkclipäeval eksamile sarnase korralduse mahakirjutamine vältimiseks jne.

Kolmas samm. Raske õppustel, kerge lahingus.

Meie koolis on igal kevadel tulenevalt õpilasarvust 200-250 noort, kes kaitsevad uurimis- ja praktilist tööd vastavalt riiklikule õppekavale. Selline uurimis- ja praktiliste tööde maht on pannud meil väga süsteemselt mõtlema ja analüüsima süsteemi, mis võimaldaks õpilasel teha uurimistöö, mis toetaks tema tulevase õpinguid kõrgkoolis või praktilise töö, mis annaks talle iseseisva töötamise ja organiseerumise oskusi.

Uurimis- ja praktiliste tööde jaoks on sisse viidud seminarid, et jaotada õpilaste aega, mis kulub tööde kirjutamisele ja praktilise osa läbiviimisele, võrdselt. Igal aastal toimub enne kaitsmist 3 uurimistöde seminari, kus sarnase valdkonna tööde esitajad saavad kokku ja annavad vastavalt korrale ülevaate vahearuandena oma töö valmimisest. Selline koostöö juhendajate vahel annab võimaluse õpilaste motiveerimiseks ja järelvalveks, et tööde valmimine oleks ajaliselt sujuv. Samuti on meil eraldi uurimistöde koordinaator, kelle käes on kogu info kaitstud, kaitsmisele minevate ja ajalimiidi ületanud tööde ja õpilaste kohta. Tema ja infojuht on loonud tehnilised lahendused, mis aitavad nii klassijuhatajatel kui juhendajatel jälgida õpilaste edenemist, kohtuda seminarides ja korraldavad kaitsmised kolme päeva jooksul erinevate aineõpetajatest koosnevate komisjonide juures. Sel kevadel kaitses 197 õpilast oma uurimistööd ja 82 õpilast praktilist tööd. Meie uurimistöö nõuded ei jää oluliselt alla kõrgkoolide tööde vormistusnõuetele, et õpilane saaks kaasa praktilisi oskusi kõrgkooliks.

Kolmas samm. Kus viga näed laita, seal tule ja aita.

Nii nagu näha õpilaste arenguestluste protokollide koondaruandest murede osas (joonis 2), on suureks probleemiks ainealased raskused, eriti matemaatikas. See mure ei ole küll uus päikese all, kuid head lahendust ei ole sellele ikka leitud. Meie juhtkond proovib omalt poolt matemaatikaõpetajatega pidevas koostöös leida lahendusi nii matemaatika raskustest tingitud suhtlemisprobleemide lahendamiseks kui suhtlustökete leevendamiseks, mis viivad matemaatikaprobleemideni. Õpilaste ettevalmistus matemaatikas on põhikoolidest tulles äärmiselt erinev. Kaalume sel aastal ka tasemerühmade moodustamist ja selle üle käivad pidevalt arutelud. Seni ei ole me veel piisavalt häid pooltargumente saanud. Oleme sel aastal sisse seadnud matemaatikas, eesti keeles ja inglise keeles õpilastele lisakursused 10. klassis (neile, kes sisseastumiskatsetel teistest nõrgem üksiktesti tulemus) ja 12. klassis neile, kes riigieksamiks vaja lisateadmisi või – oskusi. Õpilaste jaoks enamasti mitteeristava hindamisega (arvestatud või mittearvestatud) kursused ei too negatiivseid õpitulemusi vaid on mõeldud just nõrgemate järelaitamiseks ja abistamiseks. Kuivõrd tulusad on need kursused, ei saa me arvatavasti enne teada, kui lõpetab praegune 10. klass või teeme kunagi katse loobudes lisakursustest ja vaadeldes, mis

juhtub tulemustega siis. Seni on meil siiras usk, et lisakursus, mis tuleb oma pakutava ainekavaga õpilase taseme ja seniste lünkadeni on abiks.

Neljas samm. Tarkus on ainus voorus, harimatus ainus pahe (Socrates)

Olümpiaadidel ja konkurssidel osalevad õpilased vabatahtlikkuse alusel. Enne piirkondlikku olümpiaadi on õpilastel 1 tunnivaba päev, enne vabariiklikke võistlusi, olümpiaade on 3 tunnivaba päeva. Õpetajal on õigus vabastada olümpiaadi või konkursi ettevalmistamisel osalevat õpilast kontrolltööst või olulisest õpiülesandest ning on võimalus hinnata hindeliselt õpilase listööd.

Muuseumi- ja näitusetunde kasutasid ajaloo, kunsti, muusika, füüsika, bioloogia õpetajad. 10 korral kasutati külalislektoreid (lisaks üldistele külalistundidele koolimajas) ning 12 korral osaleti Loodusmaja poolt korraldatud õppeprogrammis.

Keskonna- ja spordihuvilistele õpilastele pakume võimalust osaleda laagrites (vaata laagrimelu: <https://kjpg.tartu.ee/ctrl/ee/Galerii/galeriiNaitamine/464b83912fc95b82b101/08092015>) või Baltic Sea Project'i raames looduses erinevates teadusprojektides (vaata järgi viimast õppekäiku: <https://kjpg.tartu.ee/ctrl/ee/Galerii/galeriiNaitamine/4644945ad0452755acbb/01102015>).

Emakeele õpetajad on enda kanda võtnud ka teatrikülastused lisaks klassijuhatajatele. Sel õppeaastal on juba neljal korral käidud ja mitmeks korraks veel broneeritud ühiskülastused Tallinna teatritesse. Õpetajad käivad õpilastega lisaks teatrile veel ka saadete „5 aastat hiljem“ ja „Kontakt“ saatesalvestustel. Kollektiivi viisid emakeeleõpetajad eelmisel õppeaastal mitmel korral Linnateatri etendustele.

Keemiaõpetaja teeb koostöös õpilastega keemiateatrit, mis oli populaarne ka avatud uste päeval linna Haridusfestivalil. Vaata teadusteatri pilte:

<https://kjpg.tartu.ee/ctrl/ee/Galerii/galeriiNaitamine/4649fe64427bc0e9c31f/201015>.

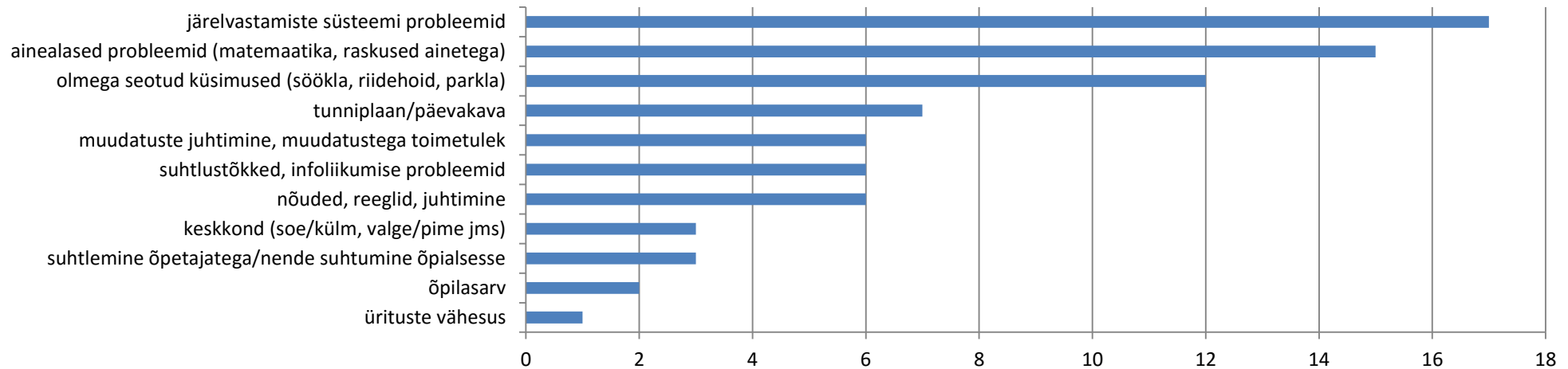
Andekate õpilaste toetamiseks püüame sel aastal sisse viia lisaks senisele tööle ka mälumängude sarja. Mälumängude võitjad pärjatakse aastaks tiitliga Tarkade klubi.

Viies samm. Külaline on kaks korda armas: kui tuleb ja kui läheb.

Oleme siiralt veendunud, et külalisõpetajate, külalislektorite ja oma ala spetsialistide poolt antud tunnid rikastavad lisaks koolipäevale ka õpilase maailmavaadet, kujundavad tema hinnanguid ja vaateid mingites valdkondades ja aitavad kaasa karjääriplaneerimisele. Oleme planeerinud tavaliselt vähemalt paar korda kuus külalistega tunde. Olenevalt külalisest on teda kuulamas vahel kogu saalitäis (250-270 õpilast), vahel grupp õpilasi (aktiivõpe Tööturu ametnikega). Valiku alused on erinevad, vastavalt külalisele võivad need olla ainevaldkonna õpilased, vabatahtlikud huvilised, kõik noormehed, vastava vanuseaste õpilased jmt. Püüame siiski järgida, et külalistega kohtumiseks oleks võimalus igal klassil. Motiveeritud soovi korral saab õpilane oma iidoli või eeskujuga kohtuda ka siis, kui tema klass vastavat tundi ei kuula. Oma külalistest jälje jätmiseks

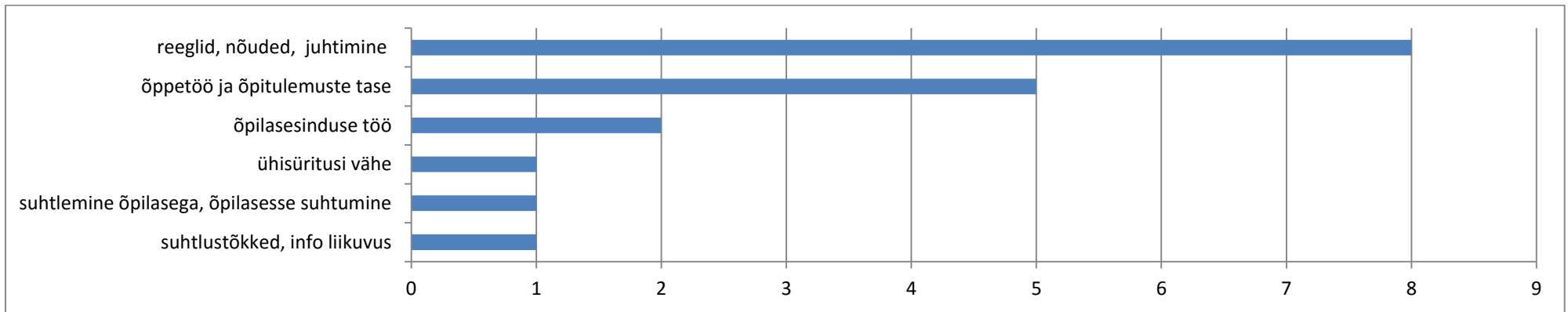
oleme kogunud lisaks piltidele Petersoni skulptuuri juures, raamatukokku kõigi külaliste autogramme klaasseinale tulevast õpilaste jaoks. Eelmise ja selle õppeaasta jooksul on meid külastanud ja oma tunni andnud avaliku elu tegelased ja valdkonnaspetsialistid, kes rääkisid teemadel, mis toetasid õpilasi tegemaks karjäärivalikuid või leidmaks teed tulevikku, nt: Kalle Pilt, Hanno Pehkur, Kristiina Ehin, Mihkel Raud, Hardi Volmer, Tanel Samm, Martin Noorkõiv, Juhan Parts, Laine Randjärv, Daniel Levi Viinalass, Andre Lilleleht, Taavi Kotka, Briti suursaatkonna esindaja, Ago Pajur, Ants Laaneots, Urmas Klaas, David Vseviov, Peeter Laurson, Taavi Rõivas, Kalev Tarkpea, Sass Henno, Vahur Afanasjev, Piret Bristol, Jürgen Rooste, Mati Roasto, Kadri Vider, Kristjan Lepik, Ulla Breeden, Eveli Vavrenjuk, Annely Allik jt. On meeldiv tõdeda, et külalised tulevad meile heameelega ja mitte vaid valimiste perioodil.

Külalised on olnud paljusid õpilasi inspireerivad. Mõned näited. Pärast Andre Lillelehe külastust, tõusis riigikaitse kursusele registreerumine. Pärast noorettevõtja Tanel Sammu külastust sai abiturient appi vabatahtlikuna maailmastaari Eestisse toomise tiimi, kus tegi silmapaistvat tööd, leides püsiva töökoha samas firmas ja muutes oma kõrgkooli valikut. Kui peaminister külas oli, siis need, kes ei soovinud kuulama minna uudistasid hoopis peaministri turvameeskonda ja autosid, mis oli nende huviks. Kristiina Ehin suutis panna ka kõige rahunud hinged luulet kuulama, mida ta enda sõnul julgeb sadadele kuulajatele korraga harva esitada. Kristjan Lepiku loengu vastu tundis huvi isegi ERR ja Taavi Kotka loetud õpetussõnu finantsilise vabaduse saavutamisest siteerivad noored ka aasta hiljem.

Joonis 2. Arenguestluste protokollides väljatoodud negatiivsed küljed koolielus ja probleemid (vaata eelmine joonis ja selgitus, koondandmeteks)

Joonis 3. Mõttekojas ainevaldkonna juhtidelt väljatoodud probleemid koolielus (13 liiget Mõttekojas)

VALDKOND	KOOSTÖÖ JA HEAD SUHTED
Palun valige analüüsimiseks 1 kuni 3 aspekti (	1. Kool teeb koostööd teiste koolide ja asutustega, et jagada oma kogemust, muresid ja rõõme.
- Kus ja mis eesmärgil teie kool valitud aspektiga tegeleb? Kes selle aspektiga tegeleb ja kuidas ta seda teeb? <i>Palun tooge tegevuste juurde välja ka vastav materjal, andmed ja/või näited, mis aspektiga tegelemist näitavad. Vaata ka konkursi juhendit.</i>	Aspekt 1. Kool teeb koostööd teiste koolide ja asutustega, sest mitu pead on ikka mitu pead ja jagatud mure on pool muret kuid jagatud rõõm on poole suurem rõõm.
- Millised andmed ja nende kogumise viisid võimaldaksid edaspidi veel täpsemalt hinnata , et selle aspektiga tegelemine on tulemuslik ?	Koostöö kellega ja miks? Meil on koostöö lepingud või sisuline igapäevane koostegutsemine kvaliteetsema õppetöö nimel:
- Millised on kitsaskohad ning kas ja kuidas on planeeritud kitsaskohtadega tegelemine ?	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tartu Tervishoiu Kõrgkooliga, Eesti Maaülikooliga tervishoiu mooduli õpetamiseks. Moodul on populaarne, õpilased saavad lisaks meie koolimajas käivatele külalislektoritele käia ka regulaarselt partnerite laborites ja õppehoonetes tundides. Toimub ka pidev praktika mooduli raames; ✓ TTÜ Tartu Kolledžiga disaini mooduli õpetamiseks. Disaini mooduli ainekava on lisaks kujutavale kunstile ka interaktiivseid lahendusi õpetav ja seda just koostöös TTÜ-ga; ✓ TÜ-ga teaduskursuste õpetamiseks. Lisaks teadusmooduli kursustele, kasutame TÜ teaduskooli andekate laste arendamiseks ja rohkeid võimalusi külalistundideks; ✓ Haridusfoorumil osales meie õpetaja näitamaks õpetaja loovuse kasutamist ainetunnis koos meie abituriumi esindusega Tartu Ülikooli õppeklassis; ✓ Tartu Annelinna Gümnaasiumi kutsusime projekti „Teadlik kodanik on hea kodanik“, arutleme sallivuse ja inimõiguste teemal, kutsume oma külalistundidesse naaberkooli teisest rahvusest ja teise koduse keelega õpilasi, et rikastada mõlemate maailmu;

- ✓ Ahhaa keskusega uurimistöde juhendamiseks. Eelmisel aastal käis meie uurimistöde koordinaator koos õpilastega korduvalt esinemas oma uurimistöga Ahhaa keskuse üritustel ja meil on võimalus kasutada juhendajaid sealtpoolt;
- ✓ Politsei, Päästeameti ja Vanglateenistusega on sõlmitud leping riigikaitse mooduli õpetamiseks. Õpilased saavad lisaks traditsioonilisele riigikaitse kursustele ja laagritele selles moodulis ja vabatahtliku päästja, abipolitseiniku ettevalmistuse ja vanglateenistus annab lisaks oma valdkonna oskusteabele ka enesekaitsekursuseid ja esmaabi koolitust;
- ✓ CertiLingua võrgustikuga on sõlmitud leping sertifikaadi väljaandmiseks, olles Eestis kolme kooli hulgas eelmisel aastal, kus vastav pädevustunnistus õpilastele oli võimalik välja anda;
- ✓ Tartu Kunstikooliga 3D modelleerimise mooduli õpetamiseks. Uus moodul, mis alustas samuti sel õppeaastal;

Ega õppetöö pole ainus, kus partnereid vaja.

KJPG haldussüsteemis jagunevad huvigrupid kolme kategooriasse: kaitse, tugi ja juhtimine, teenuse osutamine. Esimesest on koolil koostöö päästeameti ja töö- ning tervisekaitse asutustega. Koostöös analüüsitakse kooli ohutut toimimist ning võetakse kasutusele riskiennetustegevusi. On läbiviidud tuleohutuskoolitus, evakuaatsiooniõppus, paigaldatud puuduolevad evakuaatsioonivalgustid ning koostatud edukaks tunnustatud Tuleohutuse enesekontrolli aruanne. Teises kategoorias tehakse igapäevast koostööd linna rahandus- ja linnavarade osakondadega. Siia kuuluvad eelarve küsimused, kooli funktsioneerimiseks vajalikud kulutused, investeeringud. Õppeaasta suurimateks õnnestumisteks investeeringute poolest tuleb pidada uue kooli edukat käivitamist, õppevahendite hankimise piisavat rahastamist, aula renoveerimist, võimla ja muude spordiruumide hooldusremonti, teekatte remont kooli territooriumil ning viimaste amortiseerunud elektrikilpide väljavahetamist, millele järgnes elektripaigaldise nõuetekohasuse tunnistus KJPG hoonele.

Kooli tegevuse rahastamisel on abiks kooliruumide väljarentimine väljaspool õppeaega. Enim sissetulekut saadi spordiruumide rendist, mõnel päeval nädalas oli rentnik aulas, teistes ruumides periooditi ja üksikkordadena. Eesmärk on muuta kooliruumide rentimine atraktiivsemaks suurendamiseks omatulu. Gruppidele, kus osalevad meie kooli õpilased on tehtud soodustusi. Seda joont on kavas jätkata.

Ütle, kes on su sõbrad ja me ütleme, kes oled sa ise....

Maine kujundamiseks soosisime eelmisel õppeaastal ja ka tänava õpilaste osavõtte võistlustest, konkurssidest, olümpiaadidest jms.

Kõiki koolielu sündmusi jagasime pildigaleriidena kooli kodulehel ja Facebookis. Sotsiaalmeedias püüame oma partneriteks saada õpilasi, selgitame soovi, et kooli kajastavad postitused oleks

positiivseid või neutraalseid, kirjeldame vajadust ise kujundada oma mainet. Õpilased on nüüd juba ise teavitamas õpetajaid või lahendamas ka ise heade suhete korral olukordi, kus leiavad sobimatuid postitusi sotsiaalmeedias.

Kirjutasime artikleid koolist Tartu Postimehesse ja Õpetajatelehte. Peaministri külastusest tegi Postimees ka ise reportaaži (http://tartu.postimees.ee/3360985/mida-kusisid-tartu-opilased-peaministrilt?utm_source=tartu.postimees.ee). Korduvalt oleme saanud kajastuse Delfi Noorte Hääles. Ühel korral oli meie kooli õpetajate poolt algatatud Petersoni kujulise jooksu projekt „Petersonid vallutavad linna“ Ringvaate saates laheda algatusena välja toodud (vaata järgi: <http://etv.err.ee/v/uudised/elu/f61dfe6e-e6aa-4b68-81d3-cde17b2969dc/kristjan-jaak-petersoni-gymnaasium-leidis-sportipaevale-loomingulise-lahenduse>) ja Aktuaalne kaamera kajastas Arengufondi majanduseksperdi Kristjan Lepiku loengut ja külastust meie koolimajja. Täname meediat, kes võimaldab meil olla pildid ja näidata häid algatusi. Läbi selliste kajastuste leiame uusi partnereid ja saame tänada vanu.

Osaleme VeniVidiVici programmis, mis pakub õpilastele võimalust olla Eestis vahetusõpilane erinevatest koolides. Kuigi ühinesime projektiga kuu aeg tagasi, on meil sel nädalal majas juba teine vahetusõpilane, seekord Tallinna Gustav Adolphi Gümnaasiumist. Meil on külas ka vahetusõpilased rahvusvahelise Junior projektiga C-YOU-TOO, mis toob meile vahetusõpilased Prantsusmaalt abituuriumiklassidesse. Meie enda õpilased käisid õppeaasta alguses Saksamaal Kepleri Gümnaasiumis, kus nad veetsid nädala sõpruskoolis.

Osaesime õppimisvõimalusi tutvustamise messil „Intellektika“ Tartus, viisime läbi avatud uste päevi ja pakume 9. klasside noortele üle eesti võimalust olla gümnasisti õpilasvari ühe päeva vältel.

Lisaks osalesime mitmetes projektides: TÜ koolikogukondades. Koostöös Jõgeva ja Viljandi Riigigümnaasiumitega toimusid kolme kooli õpetajate ühiskoolitused ja külastused teineteise juurde.

Kokkuvõtteks võime öelda, et oleme avatud ja hoiame oma partnereid. Nemad rikastavad meid ja loodetavasti saame läbi oma koostöö rikastada ka neid.